

scenariusz

O równości płci i wyzwaniach kobiet na świecie

tryb
synchroniczny

WOS

klasa
VIII
I, II LO
III i IV TECH

40 min

Podczas lekcji młodzież poznaje wyzwania, z jakimi mierzą się kobiety na świecie oraz zastanawia się nad stereotypami dotyczącymi płci i rolami społecznymi pełnionymi przez kobiety i mężczyzn. Uczniowie i uczennice samodzielnie określają, jakie znaczenie dla rozwoju państw i społeczeństw ma równość płci.

Pytanie kluczowe

Z jakimi wyzwaniami mierzą się kobiety na świecie?

Cele zajęć:

- Zastanowisz się nad stereotypami dotyczącymi płci oraz rolami społecznymi pełnionymi przez kobiety i mężczyzn.
- Wymienisz wyzwania, z jakimi mierzą się kobiety na świecie
- Dowiesz się, jakie znaczenie ma równość płci i wzmacnianie roli kobiet w rozwoju państw i społeczeństw.

Materiały i narzędzia:

- materiał dla ucznia i uczennicy
- prezentacja do wyświetlania
- narzędzie do zbierania odpowiedzi, np. Jamboard i narzędzie do zbierania pomysłów online, np. Padlet.
- narzędzie do przeprowadzenia quizu

Związek z podstawą programową:

IV: 1, IV: 7 SP

I: 3, I: 6, IV: 1, IV: 3, IV: 6-7 LO/TECH

Przebieg zajęć

1 Udostępnij ekran i otwórz przygotowane wcześniej narzędzie do zbierania odpowiedzi z wklejonymi postaciami kobiety i mężczyzny. Następnie powiedz młodzieży, że ich zadaniem będzie wypisanie koło danej postaci znanych im stereotypów na temat każdej z płci. Mogą to być zarówno przymiotniki (np. kobiety i dziewczęta są wrażliwe, delikatne, emocjonalne, a mężczyźni i chłopcy silni, agresywni, dominujący itp.), jak i określenie ról społecznych, w jakich występują (np. kobiety zajmują się domem, opiekują się dziećmi, a mężczyźni zarabiają na utrzymanie rodziny czy pełnią funkcje w życiu publicznym; dziewczęta lubią rozmawiać o kosmetykach, a chłopcy grać w piłkę itp.). Ustal zasadę zapisywania np. stereotypy dotyczące kobiet na zielonych karteczkach, a mężczyzn na niebieskich. Następnie wyślij uczniom i uczennicom link do tablicy, i poczekaj na udzielenie przez nich odpowiedzi.

2 Zadaj pytanie, czy uczniowie i uczennice zgadzają się z zapisanymi stwierdzeniami. Czy sami/same też w taki sposób siebie postrzegają? Jakie konsekwencje dla obu płci może mieć takie stereotypowe, uproszczone postrzeganie kobiet i mężczyzn oraz ich ról w społeczeństwie?

3 Po przeprowadzeniu krótkiej dyskusji powiedz, czym charakteryzują się stereotypy i jakie są ich konsekwencje. Wyjaśnij także uwarunkowania kulturowe stereotypów oraz to, że podlegają one zmianom.

Stereotypy są niekompletnymi, a często też błędnymi obrazami ludzi i zjawisk funkcjonujących w różnych kulturach. Stosujemy je, ponieważ ułatwiają nam radzenie sobie ze złożonymi kwestiami codziennego życia, ale brak świadomości ich istnienia i uznawanie ich za obiektywne fakty może być groźne. Konsekwencją stereotypów mogą być uprzedzenia (dokonywanie negatywnych ocen na podstawie stereotypów) i dyskryminacja (już nie ocena, ale podejmowanie działań wynikających z uprzedzeń). Sposób postrzegania płci oraz społeczne role kobiet i mężczyzn także są uwarunkowane kulturowo – inne są bowiem oczekiwania społeczne od obu płci w różnych częściach świata (np. w krajach Europy, Afryki czy Bliskiego Wschodu) oraz zmieniają się w czasie – współcześnie bowiem kobiety coraz częściej podejmują pracę zarobkową i pełnią funkcje publiczne, a mężczyźni z kolei zajmują się domem i opieką nad dziećmi.

4 Przeprowadź w klasie krótki quiz na temat sytuacji kobiet na świecie. Wykorzystaj wybrane narzędzie do stworzenia quizu symultanicznego (np. Mentimeter, Quizizz, Poll Everywhere) lub skorzystaj z gotowego niesymultanicznego [quizu na LearningApps](#). Zwróć uwagę na to, by podsumować quiz, podając prawidłowe odpowiedzi.

1. Wśród osób żyjących poniżej granicy skrajnego ubóstwa na świecie (czyli za mniej niż 1 dolara dziennie) 50% stanowią kobiety.

a) Prawda

b) Fałsz (70%)

2. Ponad pół miliona kobiet w krajach globalnego Południa umiera każdego roku podczas porodu lub w wyniku komplikacji w czasie ciąży.

a) Prawda

b) Fałsz

3. Kobiety w skali całego świata posiadają zaledwie 1% własności, choć odpowiadają za produkcję 80% światowej żywności.

a) Prawda

b) Fałsz

4. W skali światowej przeciętne wynagrodzenie kobiet jest o 5% niższe od przeciętnego wynagrodzenia mężczyzny na tym samym stanowisku.

a) Prawda

b) Fałsz (20%)

5. Prawie 17% dorosłej populacji na świecie jest niepiśmienna, z czego 2/3 stanowią kobiety.

a) Prawda

b) Fałsz

5

Następnie poproś, aby na podstawie pytań z quizu młodzież wymieniła obszary życia społecznego, w jakich kobiety na świecie mierzą się z wyzwaniami (edukacja, opieka medyczna, gospodarka, rynek pracy).

6

Wyjaśnij, od jakich czynników uzależniona jest sytuacja kobiet w różnych regionach świata.

Sytuacja kobiet w różnych regionach świata uwarunkowana jest wieloma czynnikami, m. in.: poziomem rozwoju gospodarczego państwa, w którym żyją, stosunkami społecznymi, jakie w danym państwie funkcjonują, tradycją kulturową czy lokalnymi zwyczajami. Duże znaczenie odgrywa miejsce, z którego pochodzi kobieta (inaczej może wyglądać sytuacja kobiet w dużych ośrodkach miejskich i na wsiach w obrębie jednego kraju, np. pod względem dostępu do edukacji, opieki medycznej czy rynku pracy), rodzina i środowisko, z jakiego się wywodzi, poziom wykształcenia itp.

7

Odczytaj cytat z książki „Rozwój i wolność”, w której autor – Amartya Sen, urodzony w Indiach laureat Nagrody Nobla z 1998 roku, zajmujący się ekonomią dobrobytu, napisał: „(...) ograniczenie aktywnego uczestnictwa kobiet w różnych aspektach życia wspólnotowego ma konsekwencje, które rozciągają się na wszystkich: i na kobiety, i na mężczyzn, na dzieci i na dorosłych” Poproś, aby uczniowie i uczennice zastanowili się nad tym, jakie znaczenie i korzyści dla kobiet oraz dla rozwoju państw i społeczeństw ma równość płci oraz wzmacnianie roli kobiet w wymienionych wcześniej obszarach. W tym celu młodzież powinna rozwiązać [zadanie na LearningApps](#).

8

Poproś uczniów i uczennice o zapisanie wniosków z lekcji w odpowiedzi na pytanie kluczowe. Ochotnicy i ochotniczki mogą odczytać je na głos.

Praca domowa

Poproś uczniów i uczennice, aby przeczytali Powszechną Deklarację Praw Człowieka i wypisali treść tych artykułów, które wprost odnoszą się do kwestii równości kobiet i mężczyzn w zdefiniowanych podczas lekcji obszarach (dostęp do edukacji, opieki medycznej, życia politycznego, gospodarczego/rynku pracy).

Link do deklaracji:

http://www.unesco.pl/fileadmin/user_upload/pdf/Powszechna_Deklaracja_Praw_Czlowieka.pdf

Źródła:

www.cfwd.org.uk

www.womensissues.about.com

www.unesco.org

unstats.un.org

www.bezuprzedzen.org/dyskryminacja/

Scenariusz pochodzi z publikacji „Edukacja globalna na zajęciach wiedzy o społeczeństwie w gimnazjum” wydanej przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w 2015 roku w ramach projektu „W świat z klasą”. Publikacja dostępna pod adresem: http://bit.ly/WSK_WOS.

Digitalizacja w ramach projektu „W świat z klasą” w 2021 roku.

Autorka: Joanna Bowżyk

Digitalizacja: Małgorzata Pysiak, Bernadetta Białek

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej.

